

РЕШЕНИЕ

№ 1143

гр. С., 25.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н. Д. С. М.

при участието на секретаря П. Н. Н.
като разгледа докладваното от Н. Д. С. М. Гражданско дело №
20221110126166 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен от Я. Р. Р. срещу „Застрахователна компания Л. И.“ АД осъдителен иск с правно основание чл. 432 КЗ.

Ищецът твърди, че на 30.03.2022 г. в 8:30 ч. в гр. С., при движение по бул. „Ц. Ш.“ близо до № 72, е бил блъснат от излизащия на заден ход от една от улиците /черен път/ застрахован при ответното дружество по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ товарен автомобил с рег. № СА **** НА. Вследствие на удара на автомобила на ищеца били нанесени щети, а именно – бил надран от дясната страна от стърчащите от товарния автомобил желяза. Сочи, че виновен за ПТП бил водачът на застрахования при ответника товарен автомобил, който при движение назад не се огледал за препятствия зад него. Сочи, че е предявил извънсъдебно претенцията си за обезвреда пред ответника, който отказал изплащане на обезщетение. Въз основа на гореизложеното моли ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от **1269,95 лв.** (след прието увеличение на иска), представляваща застрахователно обезщетение за причинените имуществени вреди, нанесени на притежавания от ищеца лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“ с рег. № СА **** СХ, вследствие на ПТП от 30.03.2022 г., настъпило по вина на товарен автомобил с рег. № СА **** НА, ведно със законната лихва от датата на исковата молба /19.05.2022 г./ до окончателното изплащане на вземането.

В депозирания в срока по чл. 131 ГПК отговор на исковата молба ответникът оспорва иска като неоснователен по основание и размер. Оспорва механизма на настъпване на събитието и вината на водача на застрахования при него товарен автомобил. Навежда твърдение, че водачът на лекия автомобил „Мерцедес МЛ 320“ с рег. № СА **** СХ не е спазил разпоредбата на чл. 48 ЗДвП, като не е пропуснал приближаващия се от дясната му страна товарен автомобил, както и че е имал възможност да възприеме маневриращия товарен автомобил и да предотврати удара, като го заобиколи или спре преди точката на пресичане на траекториите на двете превозни средства. Счита, че претендираното от ищеца обезщетение е завишено. Въз основа на горното моли искът да бъде отхвърлен.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и взе предвид доводите и възраженията на страните съгласно чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните по делото относно наличието на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за процесния товарен автомобил „МАН“ с рег. № СА **** НА към датата на процесното ПТП – 30.03.2022 г., както и че ответното дружество е било поканено да заплати на ищеца обезщетение, за което е образувана преписка по щета № 0000-5000-22-000295, както и че ответното дружество е отказало изплащане на такова.

От приложения по делото талон на лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“, с рег. № СА **** СХ. се установява, че собственик на същия е ищецът Я. Р. Р..

По делото е приложен двустранен протокол за ПТП от 30.03.2022 г. – в един неподписан екземпляр, представен от ответника, и в един екземпляр, на който е даден вид да е подписан от двамата участници в произшествието, подписан от тях, като в него са обозначени разположението на превозните средства и са описани установените щети по тях. Страните по делото не спорят, че протоколът при първоначалното му представяне пред застрахователя не е бил подписан, като по делото се установява подписите да са положени впоследствие.

Приложени са опис-заключение по щета от 30.03.2022 г. и два броя писма до ищеца от „ЗК Л. И.“ АД, съответно от 20.04.2022 г. и от 05.05.2022 г., в които се сочи, че се отказва изплащане на обезщетение поради неправилно попълнен протокол за ПТП, обосновано с първоначална липса на подписи на участниците и позоваване на т. 6 от указанията за попълване на двустранния констативен протокол, според които всяка допълнителна корекция обезсилва същия.

За установява на механизма на деянието, причинно-следствената връзка между така описаните в протокола за ПТП щети, както и тяхната стойност, по делото е изслушано заключение по съдебно-автотехническа експертиза. От същата се установява, че на 30.03.2022 г. около 08.30 часа, товарен автомобил „МАН“, с рег. № СА **** НА се движи в района на БАН по бул. „Ц. Ш.“ до № 72, където водачът предприема маневра за движение на заден ход, при която със стърчащия от платформата товар (метални пръти) реализира ПТП с преминаващия в същия момент зад него лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“, с рег. № СА **** СХ. Съприкосновението не е настъпило между двете превозни средства, а между лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“, с рег. № СА **** СХ и стърчащия извънгабаритен товар от товарения автомобил. Последният е бил приблизително перпендикулярно разположен спрямо дясната страна на лекия автомобил. Според вещото лице същият се е намирал на около 21,494 метра от мястото на удара в момента, в който водачът е могъл да възприеме маневриращия товарен автомобил „МАН“. Водачът на лек автомобил „Мерцедес“ не е имал техническа възможност да избегне настъпването на процесното ПТП от момента, в който е могъл да възприеме стърчащия извънгабаритен товар. Такава възможност е имал при преустановяване на движението непосредствено след като е забелязал маневриращия товарен автомобил. Щетите, нанесени върху последния при удара се изразявали в одрана боя от дясната страна на автомобила. Същите се намират в пряка причинно-следствена връзка с процесното събитие. Стойността, необходима за възстановяване на увредения автомобил, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП възлиза на 1269,95 лв. От представените пред вещото лице доказателства същото е установило, че скоростта на лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“, с рег. № СА **** СХ непосредствено преди удара била около 16,24 км./ч., а на товарен автомобил „МАН“, с рег. № СА **** НА – около 3 км./ч. Съдът възприема изцяло направените от вещото лице доказателствени (фактически) изводи, тъй като

експертизата е изготвена компетентно и добросъвестно, като вещото лице е изследвало пълно и задълбочено представените по делото доказателства и е отговорило в пълнота на поставените задачи.

За установяване на спорния въпрос относно механизма на настъпване на процесното ПТП по делото са събрани и гласни доказателства.

От показанията на св. С. С., водач на товарния автомобил, работещ в „Б. Г.“ ООД като шофьор, се установява, че сблъсъкът между двете превозни средства е настъпил при движение назад на товарния автомобил, който със стърчащите от него железа е ударил автомобилът, управляван от ищеца. Свидетелят сочи, че излизал от гаража по обичайния начин, като пътят, по който се движел, бил тесен, от дясната му страна на около 2-3 метра има strada, която пречи на видимостта. Свидетелят твърди, че е гледал в огледалата, но не е видял нищо. ПТП е настъпило пред деня, при добра видимост. Свидетелят потвърждава, че представеният по делото протокол за ПТП е съставен от двамата участници в произшествието, като всеки от тях е положил подпис върху същия.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Допустимостта на настоящото исково производство се обуславя освен от наличието на общите процесуални предпоставки, още и от специалната такава, предвидена изрично в императивната норма на чл. 498, ал. 3 КЗ, а именно – проведено рекламационно производство, в което по извънсъдебен ред увреденият предявява претенцията си за доброволно уреждане на отношенията със застрахователя и изтичане на тримесечен срок от искането, в който ответникът не е извършил плащане или е предложил такова в по-нисък размер, с който ищецът не е съгласен. За наличието на тази процесуална предпоставка съдът следи служебно.

Установяването на специалната процесуална предпоставка следва от представените и неоспорени писмени доказателства, липсата на твърдения и доказателства за плащането на обезщетението и при съобразяване от настоящата инстанция, че предвиденият от законодателя в чл. 498, ал. 3 КЗ, вр. чл. 496, ал. 1 КЗ тримесечен срок с начална дата в конкретния случай 30.03.2022 г. е изтекъл до приключване на устните състезания. Макар срокът да не е изтекъл към момента на депозиране на исковата молба – 19.05.2022 г., предвид изтичане на този срок в хода на производството е отпаднала тази процесуална пречка. Плащане от ответника на претендираната в настоящото производство сума не се твърди и доказва. Горните изводи обуславят допустимостта на исковото производство, което налага разглеждането на исковите претенции по същество.

Основателността на предявения **пряк иск** на увреденото лице срещу застрахователя по „Гражданска отговорност“ на причинителя на вредата за заплащане на **имуществени вреди** с правно основание чл. 432 КЗ се обуславя от кумулативното наличие на следните обстоятелства: 1) противоправно и виновно поведение на лице, с което ответникът се намира в застрахователно правоотношение, в причинна връзка с което са настъпили вреди и установяване на техния размер (деликт); 2) наличие на валиден договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между причинителя на вредата и ответното застрахователно дружество. Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК установяването на горепосочените факти при условията на пълно и главно доказване е в тежест на ищеца, а при доказването им в тежест на ответника е установяване погасяването на претендираното вземане и оборване на презумпцията по чл. 45, ал. 2 ЗЗД относно вината на причинителя на вредата.

От събраните по делото писмени доказателства и експертно заключение, се установява наличието на застрахователно събитие - ПТП от 30.03.2022 г., реализирано

в срока за покритие по договор по застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на застрахования при ответника товарен автомобил „МАН“ и настъпили вследствие на същото вреди по притежавания от ищеца лек автомобил „Мерцедес“ и причинно-следствената им връзка с процесното събитие.

По повод оспорването на механизма, основано на съображения за липса на надлежно изготвен протокол за ПТП, с което ответникът обосновава отказа за изплащане на обезщетение, съдът намира, че нито липсата на подписи върху протокола, нито последващото им добавяне, както е в случая, не съставлява пречка за присъждане на обезщетение. Механизмът на деянието, съответно и неговата противоправност, могат да бъдат установени посредством всички допустими доказателства по ГПК. Освен това неподписано изявление на едно лице също може да има качеството частен документ – както диспозитивен, така и свидетелстващ. Подписването на документа не е единственият начин за установяване на авторството на същия. В случая авторството се явява доказано от събраните гласни доказателства, които кореспондират и на отразения в двустранния протокол за ПТП механизъм за настъпване на произшествието. В допълнение, последващото добавяне на подписи върху документа улеснява установяване на авторството, но не представлява корекция в него, каквато е например наличието на задрасквания, поправки, изтриване на част от съдържанието.

Спорни въпроси от правна страна са още наличието на противоправност на поведението на водача, управлявал застрахования при ответника автомобил, както и размерът на вредите. Предвид наведените възражения от ответника, според които ищецът е могъл да предотврати удара, като го заобиколи или спре, при доказване на иска по основание, следва да се разгледа и релевираното в преклузивния срок възражение за съпричиняване.

Съдът намира за доказано по делото наличието на противоправно поведение на водача на товарен автомобил „МАН“, който при настъпване на удара е извършвал маневра движение назад. Противоправността на поведението му се изразява в несъобразяване с разпоредбите на чл. 40, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП, съгласно които преди да започне движение назад, водачът е длъжен да се убеди, че пътят зад превозното средство е свободен и че няма да създаде опасност или затруднения за останалите участници в движението; по време на движението си назад водачът е длъжен непрекъснато да наблюдава пътя зад превозното средство, а когато това е невъзможно, той е длъжен да осигури лице, което да му сигнализира за опасности. Невъзможността да види движещия се приблизително перпендикулярно зад него лек автомобил поради наличието на пречки пред видимостта – намираща се от дясната му страна сграда, не изключва противоправността му, предвид правилото в такива случаи да се осигури лице, което да наблюдава пътя.

Размерът на дължимото от застрахователя по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ се определя от реално причинените от делинквентна вреди, но не повече от договорената застрахователна сума. От приетото и неоспорено заключение по изслушаната автотехническа експертиза се установява, че необходимите средства за ремонта на щетите по застрахованото МПС, изчислена по пазарни цени към датата на ПТП възлиза в размер на 1269,95 лева.

Предвид доказване на иска по основание, следва да се разгледа релевираното от ответника възражение за съпричиняване. Съгласно разпоредбата на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), обезщетението за вреди от непозволено увреждане може да се намали, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване или за увеличаване на размера им. Положителният извод за наличие на съпричиняване се предпоставя от наличието на установено по делото противоправно поведение на самия пострадал, с което той е

създал предпоставки за собственото си увреждане си и обективно е допринесъл за настъпването му, без да е необходимо да е действал виновно. Следователно необходима е причинно-следствена връзка между това действие или бездействие и настъпване на вредоносния резултат. Приносът на пострадалия следва да е конкретен и доказан по несъмнен начин, като не може да е хипотетичен и да почива на предположения. В мотивите по т. 7 Тълкувателно решение № 1/23.12.2015 г. по тълк. д. № 1/2014 г. на ВКС, ОСТК е разяснено, че поемането на предвидим и реално очакван риск или неговото неоправдано игнориране съставлява обективен принос, който е противоположен и е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат, като приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД изисква идентичност между поетия и реализирания риск. Степента на съпричиняване се преценява конкретно във всеки случай, но никога не може да доведе до отказ от обезвреда.

В настоящия случай съдът намира за установено противоправно поведение на водача на увредения автомобил. Същото се изразява в несъобразяване с правилото на чл. 20, ал. 2, изр. второ ЗДвП, съгласно което водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. От изготвената по делото съдебна автотехническа експертиза се установява, че ищецът е имал възможност да предотврати удара, ако е спрял, когато е видял движещия се от лявата му страна перпендикулярно товарен автомобил. Същият е забелязал извънгабаритния товар – стърчащите от него железа, едва в момент, в който вече дори да спре, не е могъл да предотврати удара. От момента на навлизане на товарния автомобил в полето на видимост от лекия автомобил последният е изминал около 21,494 метра. Ето защо, като не е спрял, въпреки че е имал възможност да види товарния автомобил и да спре, като по този начин да избегне удара, увреденият е допринесъл за настъпване на резултата. Приносът не е хипотетичен, е реален и установен от несъмнено доказаното обстоятелство, че водачът изобщо не е спирал движението си. Ето защо възражението за съпричиняване се явява основателно, като съдът определя същото на 40 %. Изводът за степента на допринасяне за резултата се обосновава със съображението, че ударът не е настъпил между двете превозни средства, а между лекия автомобил и извънгабаритния товар на другото превозно средство, което ищецът е забелязал в момент, в който вече не е имал възможност да предотврати удара чрез спиране. Същото не изключва наличието на съпричиняване, а по убеждение на настоящата инстанция намалява степента му.

С оглед гореизложеното съдът намира, че искът за имуществените вреди от увреждане на собствения на ищеца лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“ с рег. № СА **** СХ по [чл. 432, ал. 1](#), вр. [чл. 380 КЗ](#) се явява основателен за сумата **761,97 лева**, до която следва да бъде уважен, а за горницата до пълния предявен размер от **1269,95 лв.**, като неоснователен, искът следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

Право на разноски при този изход на спора имат и двете страни.

Ищецът претендира и доказва сторени разноски в общ размер 740 лева, от които 50 лв. първоначално внесена държавна такса, 200 лв. депозит за САТЕ, 50 лв. довнесена държавна такса за увеличение на иска, 400 лв. заплатено адвокатско възнаграждение, 40 лв. за депозит за свидетел. Дължимата държавна такса спрямо увеличения размер на иска обаче е била общо в размер на 50,80 лв., т.е. ищецът е дължал да до внесе сума в размер на 0,80 лв., а не 50 лв., поради което изчисляване на размера на дължимите от ответника разноски следва да се извърши на база оправданите разходи, като ответникът не може да носи отговорност за изначално недължими от ищеца суми. Или изчисляването на размера на дължимите от ответника разноски следва да бъде извършено на база сумата в общ размер от 690,80 лв.

Съразмерно уважената част от претенцията и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от **414,48 лв.**

Ответникът не е претендирал разноски, поради което такива не следва да му бъдат присъждани.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователна компания Л. И.“ АД ЕИК ***** да заплати на Я. Р. Р., ЕГН ***** на основание **чл. 432 КЗ** за сумата от **761,97 лева**, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди - увреждане на лек автомобил „Мерцедес МЛ 320“ с рег. № СА **** СХ, вследствие на ПТП от 30.03.2022 г., настъпило в гр. С., на бул. „Ц. Ш.“ до № 72 с участието на товарен автомобил „МАН“ с рег. № СА **** НА, ведно със законната лихва от датата на исковата молба /19.05.2022 г./ до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 761,97 лв. до пълния предявен размер от 1269,95 лв , като **неоснователен**.

ОСЪЖДА „Застрахователна компания Л. И.“ АД ЕИК ***** да заплати на Я. Р. Р., ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата **414,48 лв.** – разноски по делото, сторени пред СРС.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____